

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ

E-mail: kmpzt@ukr.net

Число 15
жовтень
2017 р.

За вас правда, за вас слава і воля свята!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

Ми тут: <http://www.kmpzt.org.ua> На фейсбуці — у групі "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

І ПРО СВЯТО, І ПРО ВІЙНУ

До Дня захисника України

І ПРО СВЯТО, І ПРО ВІЙНУ

Згідно з результатами дослідження, проведеного соціологічною групою «Рейтинг» у вересні 2017 року, 54% опитаних висловили готовність у випадку виникнення відповідної загрози відстоювати територіальну цілісність України зі зброєю в руках, що майже удвічі більше, порівняно з 2012 роком. Таких дві третини серед жителів Центру та Заходу. На Півдні таких – половина. Натомість на Сході 52% сказали, що не готові захищати Батьківщину зі зброєю у руках (26% готові, 22% - не визначилися). Патріотично настроєних більше серед чоловіків, україномовних та більш заможних.

59% опитаних підтримують ідею встановлення державного свята Дня захисника України 14 жовтня, майже така сама кількість (56%) – не підтримують ідею скасування святкування Дня захисника Вітчизни 23 лютого, відомого як День Радянської армії і Військово-морського флоту. При цьому, якщо перших більше на Заході, то останніх – на Пів-

дні та Сході. Цікавим є те, що встановлення свята 14 жовтня однаково підтримують як чоловіки, так і жінки. У свою чергу, також немає різниці між статтями у питанні засудження ініціативи скасування святкування 23 лютого: це однаково не підтримують як більшість чоловіків, так і більшість жінок. При цьому майже половина (45%) прихильників ідеї встановлення 14 жовтня як Дня захисника України, не підтримують скасування святкування радянського свята.

49% опитаних підтримують ідею визнання ОУН-УПА учасниками боротьби за державну незалежність України, 29% – не підтримують (41% і 38% відповідно у порівнянні з 2015 роком). Майже чверть опитаних не визначилися з відповіддю. З початку досліджень у 2010 році рівень підтримки цієї ініціативи виріс у 2,5 рази. На Заході підтримка цієї ідеї найбільша: 80%. Половина респондентів у Центрі також підтримують визнання ОУН та УПА. Водночас майже

половина жителів Сходу та Півдня не підтримують ідею визнання національно-повстанського руху. Чоловіки, більш молодші, жителі сіл, особи з вищою освітою та україномовні більш схильні до підтримки визнання ОУН та УПА, аніж інші категорії.

56% позитивно ставляться до ідеї примирення воїнів Радянської армії та ОУН-УПА (у 2012 році таких було 44%). При цьому на Заході таких удвічі більше ніж на Сході (75% проти 34%). Тезу про примирення дещо більше підтримують особи з вищою освітою, жителі сіл та україномовні. Також їх майже вдвічі більше серед тих, що підтримують визнання ОУН-УПА борцями за незалежність, аніж серед тих, хто не підтримує визнання національно-визвольного руху.

Тезу про те, що під час Другої світової війни воїни Радянської армії захищали свою Батьківщину підтримує абсолютна більшість респондентів (90%), тоді як тезу про те що під час Другої світової війни воїни ОУН-УПА захищали свою Батьківщину, підтримують 53%. Водночас рівень підтримки останньої тези у порівнянні із 2012 роком зріс у півтора рази. Прихильників ідеї, що воїни ОУН-УПА захищали свою Батьківщину більше серед молоді, чоловіків, селян, україномовних та жителів Заходу.

Аудиторія: населення України від 18 років і старші. Вибірка репрезентативна за віком, статтю, регіонами і типом поселення. Вибіркова сукупність: 2000 респондентів. Особисте формалізоване інтерв'ю (face-to-face). Помилка репрезентативності дослідження: не більше 2,2%. Термін проведення: 20-29 вересня 2017 року

5 жовтня 2017 року
Матеріал розміщено за посиланням: http://ratinggroup.ua/research/ukraine/ko_dnyu_zaschitnika_ukrainy.html

Алма РОМАНЕНКО

Від катівень Луб'янки до життя в криворізькому засланні

(Із історії однієї родини)

ВСТУП ВІД РЕДАКЦІЇ

2017-й рік є ювілейним у трагічному відзначенні пам'яті жертв Великого терору. Період Великого терору (1937 – 1938 р. р.) став апогеєм репресивної теорії і практики побудови комуністичного суспільства, започаткованих на території колишньої Російської імперії після приходу до влади у 1917 році більшовицького режиму. Правда про ті часи дуже повільно розкривається перед нашими сучасниками, і завдання теперішнього покоління – зібрати свідчення останніх очевидців одного з наймасовіших злочинів правителів проти свого народу, яким нещадно ламалися долі окремих людей, цілих родин і етносів.

Жива картина життя тих часів постає у матеріалах родовідного дослідження Алми РОМАНЕНКО, публікація яких пропонується нашим читачам.

(Читайте початок оповіді на 2-й сторінці)

З початку року громадяни Дніпропетровщини задекларували понад 2,6 мільярда гривень доходу

З початку 2017 року більше 45 тисяч мешканців Дніпропетровської області надали до фіскальних органів декларації про майновий стан та доходи. Загальна сума задекларованих доходів за минулий рік склала понад 2,6 млрд. грн. Про це повідомили у Головному управлінні ДФС у Дніпропетровській області, передає Дніпроград.

До сплати за результатами декларування підлягає 98,1 млн. грн. податку на доходи фізичних осіб та 15,8 млн. грн. військового збору, що відповідно на 19,9 млн. грн. та на 2,6 млн. грн. більше, ніж за аналогічний період минулого року. Повернення ж з бюджету у вигляді податкової знижки отримають понад 6,8 тисяч громадян на загальну суму 10,4 млн. грн. Про це повідомила в.о. заступника начальника ГУ ДФС у Дніпропетровській області Ірина Сікіріна.

Про одержані в 2016 році понадмільйонні статки повідомили 196 громадян Дніпропетровської області. Загальна сума їх минулорічного задекларованого доходу складає 1 млрд. 143,7 млн. грн.

Іван МУРАХА,

Сайт «Дніпроград», 10 жовтня 2017 року

Кримінальне провадження проти ВІЛКУЛА триває - Генпрокуратура

Заступник генпрокурора України Євген ЄНІН підтвердив факт кримінального провадження проти Олександра ВІЛКУЛА за несплату податків. Кримінальне провадження триває і рішення щодо притягнення його до відповідальності буде прийняте, щойно будуть проведені всі необхідні слідчі і процесуальні дії.

Таку відповідь надала Генеральна прокуратура України у відповідь на звернення народного депутата Віталія КУПРІЯ.

Як відомо, одіозного політика Олександра ВІЛКУЛА підозрюють у несплаті більше, ніж 20 мільйонів гривень податків. Цей факт було виявлено при проведенні перевірки, здійсненої Головним управлінням ДФС у Дніпропетровській області влітку цього року.

Як підкреслюється у листі-відповіді на звернення Віталія КУПРІЯ, досудове розслідування здійснюється у кримінальному провадженні №4201700000002328 від 21 липня 2017 року за фактом ухилення Олександром ВІЛКУЛОМ від сплати податків у особливо великих розмірах (ч.3 ст 212 КК України).

По завершенню досудового розслідування на ВІЛКУЛА чекає зняття депутатської невідторканості та притягнення до кримінальної відповідальності. Відповідне подання Генеральний прокурор Юрій ЛУЦЕНКО пообіцяв внести до Верховної Ради невідкладно.

Орина ВАЩУК, сайт «Дніпроград», 4 жовтня 2017 року

ЗДАЄТЬСЯ, це було вчора. Батько і ми, його діти й онуки, летимо в Хорезм. Нас запросили співробітники музею Ічан-Кала на свято Навруз. Чим ближче підлітаємо до Ургенча, тим сильніше сум'яття почуттів: розуміння нереальності того, що відбувається, щемливий біль за батька, який вистраждав це повернення на батьківщину через 71 рік, і ні з чим незрівняне почуття причетності до великих подій. Адже на наших очах відбувається зв'язок часів – минулого з сьогоднішнім днем, коли раптом відступає тягар щоденних турбот, сірих буднів і ти гостро відчуваєш всю незвичність моменту, подарованого тобі долею. В люмінаторі літака бачу безмежний азійський степ і незвичне поєднання барв неба над ним. Манить і заворожує чистота і шляхетність, безлюддя і безмовність розлогих просторів внизу. Мимохіть згадується повір'я про

чова «Про поновлення прав усіх жертв політичних репресій 20 – 50-х років» вийшов 13 серпня 1990 року, запрошувати в гості онука колишнього хана ще було ризиковано. А взагалі цією пригодою ми були зобов'язані хівинському підприємцеві Азаду Атаджанову, який випадково опинився за одним столом в санаторію з моєю сестрою Лідією і, поцікавившись її прізвищем та розпитавши про батька, зрозумів, що йому пощастило розв'язати загадку – куди зникла ханська сім'я після її арешту в 20-х роках. Своїм відкриттям він поділився із співробітниками музею Учан-Кала, звідки й прийшло нам запрошення (пізніше ми довідалися, що про нас наводили довідки і в місцевому КДБ). Отож ми їдемо з Ургенча, де приземлився літак, до Хіви. Нас приємно дивує широка 30-кілометрова магістраль, прекрасно асфальтована (відразу зга-

чистих кварталів, у тій особливій красі, яка проглядає в кожному творінні, з любов'ю зведеному древніми майстрами.

До 1970 року Хіва чомусь вважалася забороненою зоною для туристів: хтось, напевно, боявся паломництва до таких мусульманських святинь як мавзолей Пахлавана Махмуда (друга після Мекки святиня, яку шанують мусульмани всього світу). Вже років сорок як Хіва проголошена містом-заповідником. І хоч ЮНЕСКО давало якісь внески, але їх було замало, тому що палацам і стінам потрібний не косметичний ремонт, а наукова реставрація. Адже Хіва – перлина світової цивілізації. Про це нам розповів водій таксі. І коли машина зупинилася біля готелю «Інтурист», батько радісно повідомив, що це колишній палац його діда Рахімхана II. Він звернув нашу увагу на башту біля його входу, з якої в

Від катівень Луб'янки до життя в криворізькому засланні

Алма РОМАНЕНКО

(Із історії однієї родини)

те, що на мусульманські землі спадає світло з висока. На душі – таке умиротворення і спокій, які відчуваєш лише в дитинстві. Напевно, це пам'ять моїх предків заговорила в мені. Можливо, ось так і їхні загублені душі після довгих мандрів повернулися на рідне попелище і упокоїлися, потрапивши в рідну стихію. Мовчанням зустріла їх рідна Хіва. Як сироти, стоять стіни родових палаців, печаляться старовинні мазари. Тихо поскрипує в занедбаному ханському саду старезні карагачі, глухим стогоном вітає вигнанців древня криниця Хівак, і з докором дивиться на світ забута гробниця Феруза. Як сумно, що тільки на схилі батькових літ засягла зірка мого родоvodu. І як радісно, що не зміліла ріка духовності, не замулилися джерела пам'яті народу, який всупереч всьому, пам'ятає свою історію, як би не ховали її від нього під сімом замками. І поки живе пам'ять хоч однієї людини, живий зв'язок поколінь, жива історія. Ось чому, напевно, поспішили хівинці запросити в гості його, 89-річного Абдурасула, сина інака Мадієр-тури, онука Рахімхана II – колишнього правителя Хівинського ханства. Запросили поділитися з ними цією пам'яттю.

Як багато років мріяли ми про цю подорож! Скільки було розмов про неї! Але батько припиняв їх: «А кому ми там потрібні? Їхати неможна. Це небезпечна забаганка. Рідна земля загублена для нас назавжди». А мати додавала: «Їхати небезпечно. Хто знає, що сталося з родичами батька, які поїхали туди після відбуття заслання... Поїхали і щезли безвісти...». Навіть коли в країні відбулися сприятливі зміни, перед поїздом родичі і друзі застерігали нас: «Знайшли вас, щоб знищити. Краще не треба летіти». Дехто висловлював підозру: «Не даремно вам всім дістали квитки в один літак, а організатор поїздки полетить в іншому». І коли під час нашої подорожі розбився літак Ташкент-Навої, були переконані, що ми були саме в цьому літаку. З приводу всіх цих попереджень батько жартував: «Для советів ціна літака дорожча, ніж ціна всього нашого роду».

Де кілька годин польоту – і березнева Москва з її брудними, хлюпаючими калюжами і мрякою залишилася позаду. Ургенч зустрів нас погожим теплим ранком. Беремо таксі і прямуємо до Хіви. Організатори цієї подорожі потім вибачилися, що не зустріли нас, бо спізналися. Але ми розуміли, що для таких вчинків ще був непевний час. Це був березень 1991 року. І хоч указ М. Горба-

дуєш недобрим словом криворізькі дороги). Взагалі, з цих хвилин подорожі і до кінця нашого перебування в Хорезмі, ми не перестаємо дивуватися добросовісності, ґрунтовності і красі всього створеного хорезмійцями. Чим ближче під'їжджаємо до міста, тим більше хвилюється батько. Це видно з його зблідлого обличчя, неспокійних рухів, по тому, як він невлад відповідає на наші запитання. Треба сказати, що, радіючи цій поїздки, ми боялися за батька: як він перенесе потрясіння, навіть приємне, чи переживе його старе серце зустріч з батьківщиною, з якої він був вигнаний вісімнадцятилітнім юнаком. І ось, майже забувши рідну мову, звичаї, відрікшись від свого імені, яке принесло йому стільки страждань, ступив батько на вулиці свого дитинства.

За свою 2500-річну історію багато подій пережило місто, багато чого могли б розповісти його старовинні фортечні стіни. Пам'ятають вони набіги кочових племен, чули гуркіт монгольської кінноти, бачили вогнища завойовників всіх часів. Але ні ці завойовники, ні глухі часи феодалізму, ні чумні епідемії не змогли зробити того, що зробила за 70 років радянська комуністична орда. Вона привела до найстрашнішого – загрози денационалізації народів колишніх радянських республік, у тому числі – й Узбекистану. Історія життя мого батька – це ще одне свідчення того, що може зробити з одним із представників етносу та страшна і руйнівна сила, ім'я якій радянська ідеологія. Цей монстр живий до цього часу. Це він розпалює полум'я міжетнічної війни в Азербайджані і Грузії, Молдові і Таджикистані. Це він забрав тисячі людських життів у Чечні, хоче підпалити Крим і Україну. Але хіба те, що батька, всупереч всім заборонам НКВД і КДБ, запрошено в рідні місця, люди відкрито, не ховаючись, як раніше, святкують Навруз, співають пісні Феруза, хіба це не свідчення того, що сила, яка творить манкуртизм, не вистояла перед супротивом людської гідності, таланту, розуму?

Яскраві відблиски сонця посилюють різнобарв'я килимів на площі біля Кухна-Арка, колишнього ханського палацу. Різноманітні екзотичні наїдки на виставлених на площі столах, привітні усмішки на обличчях – хівинці святкують Навруз. Я впевнена, що кожне місто, як і люди, має свою душу. Нас більше всього вразила не урочиста і велична архітектура древньої Хіви, а якась невловимо таємнича атмосфера, що відчувається в запаку вуличного пилу, загадковій тиші надзвичайно

лютому 1920 року відрікся від престолу перед натовпом людей його дядько – останній хівинський правитель Сеїд-Абдулла. Заходимо всередину палацу, і батько, хвилюючись, починає пізнавати інтер'єр, знайомий йому з дитинства. Сюди він приходив на запрошення свого діда Рахімхана. В пам'яті відбилося, як він семирічним хлопчиком на арабському скакуні приїхав на свято з нагоди 64-річчя свого діда, а наступного року діда не стало. Батько не запам'ятав його як правителя, поета чи композитора. В його спогадах дід поставав як садівник із садовими ножицями в руках посеред свого дивовижного саду. Багато часу треба було людині, щоб пройти цим садом від огорожі до огорожі – з кінця в кінець. Посеред саду – ставок з мармуровими берегами, з дивовижними рибами, що вистрибують над поверхнею води, стрімко наздоганяючи одна одну. Навколо ставка стоять могутні карагачі, в тіні яких на підвищенні встановлювалася тахта хана, а земля навколо встелялася знаменитими туркменськими яскраво-червоними килимами. Тут же неподали стоступ духмяні троянди, горять яскраві жоржини, світяться рожеві айстри. А за квітниками починаються виноградники і яблуневий сад. Далі – груші, сливові дерева, інжир, айва. Примхливо звучать у саду крики павичів і папуг. Рахімхан займався підприємницькою діяльністю, із казни на власні потреби не брав ні копійки, а налагоджував торговельні стосунки з іншими державами, здавав у оренду свої землі. Дід саджав біля себе Абдурасула, і починалася душевна розмова. Він хотів прилучити свого онука до мистецтва, яке цінував понад усе. Любов'ю до життя, до рідної природи була одухотворена його поезія. Про хана-просвітителя написано вже немало книг, видані збірки його поезій, знято кінофільми, звучить його музика. У 1990 році його реабілітовано, а в 1995 році за Указом президента Карімова в країні широко відзначалося 150-річчя від дня народження його як культурного діяча, поета, чие ім'я увійшло в світову поезію. Нашу сім'ю теж було запрошено на це свято. На криворізький міськвиконком прийшов факс з проханням, щоб місто взяло витрати на себе (оплатити дорогу), а іншу частину витрат брали на себе в Узбекистані. Але це були лихі 90-ті роки, коли по півроку не видавали зарплат, а міськвиконком теж біднував. Тому така жадана поїздка не відбулася.

(Далі буде)

8 звичок, які знищують ваш імунітет

Перегляньте свої щоденні звички, можливо саме вони погіршують вашу імунну систему.

НЕДОСИПАННЯ

Під час сну активізується частина імунної системи, яка вчиться, як справлятися з бактеріями і вірусами. Якщо ви не висипаєтеся, імунітет працює не так ефективно. Аби бути здоровим, слід спати не менше 7-8 годин на добу.

СИДЯЧИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ

Імунітет погіршує брак фізичної активності. Ті, хто мало займається спортом, хворіють респіраторними захворюваннями в середньому на 42%, частіше ніж фізично активні люди.

САМОТНІСТЬ

Коли ви багато часу проводите наодинці, у вас підвищується рівень норадrenalіну – це гормон, який у кризових ситуаціях відповідає за генерацію білих кров'яних тілець, що допомагають затягуватися ранам. Проте, якщо рівень цього гормону тривалий час перевищує норму, він починає блокувати частину імунної системи і робить вас більш сприйнятливим до інфекційних захворювань.

ПОСТІЙНИЙ СТРЕС

Якщо ви постійно у стресі, то це підриває роботу вашого імунітету. Наприклад, у людей в стані стресу вищі шанси підхопити простуду.

5. ЖИРНА ЇЖА

Регулярне вживання насичених жирів здатне переважати імунну систему і підвищує ризик запалень. Замість шкідливих жирів на більш корисні – замість свинини і яловичини обирайте лосося і тунця.

6. АЛКОГОЛЬ

Постійне вживання алкоголю знижує ефективність боротьби білих кров'яних тілець з вірусами та інфекціями. І навіть одноразове вживання спиртного у великій кількості знижує імунітет на добу.

7. ПОГАНІЙ ІМУНІТЕТ БЛИЗЬКИХ

Коли люди довго живуть разом, їх імунні системи з часом стають схожими. Експерти пояснюють це загальними звичками. Якщо у ваших близьких слабкий імунітет, зверніть увагу і на свій власний. Можливо, варто змінити спосіб життя.

8. АНТИБІОТИКИ

Пам'ятайте, що антибіотики може призначати лише лікар і у крайніх випадках. Такі препарати руйнують взаємодію між вашою імунною системою і бактеріями. Тому антибіотики допомагають швидше впоратися з хворобою, але після одужання ваша імунна система стає вразливішою.

Читайте більше тут: <http://expres.ua/news/2017/10/10/266184-8-zvyчок-znyshchuyut-vash-іmunіtet>

І про свято, і про війну

Коли закінчиться війна?

УЖЕ ЧЕТВЕРТИЙ рік триває українсько-російська війна, але жодних видимих ознак швидкого її завершення поки що не видно.

Росія анексувала Крим, окупувала частину Луганської та Донецької областей і утворила там маріонеткові органи управління.

Факт збройної агресії Росії проти України є очевидним, але досить довго ніхто із сильних світу цього не називав речі своїми іменами.

Ситуація почала змінюватись після обрання Президентом США Дональда ТРАМПА. У питаннях України республіканці зайняли більш жорстку позицію, ніж демократи.

Останнім часом впливові американські політики почали частіше заявляти про необхідність збільшення фінансової і матеріально-технічної допомоги Україні, включаючи поставки оборонної летальної зброї.

Призначення спецпредставником США з питань України Курта ВОЛКЕРА також свідчить про суттєві зміни у зовнішній політиці Вашингтона. На відміну від своєї попередниці Вікторії НУЛАНД, Курт ВОЛКЕР реально оцінює ситуацію і дає об'єктивну оцінку тому, що відбувається в рамках українсько-російського збройного конфлікту.

Варто звернути увагу на те, що Курт ВОЛКЕР починав свою кар'єру на державній службі як професійний розвідник. На посаді аналітика ЦРУ він мав можливість оволодіти спеціальними методами збирання та аналізу інформації і можна не сумніватися у тому, що цей дипломат вміє критично мислити і

об'єктивно оцінювати факти. Росіянам буде досить складно його обманути.

Із публічних заяв Курта ВОЛКЕРА можна зробити висновок, що він не вважає конфлікт на Сході України етнічним повстанням чи громадянською війною і переконаний у тому, що у цьому регіоні є зовнішня сила, яка використовує частину місцевого населення для прикриття своєї агресивної політики. Факт присутності ЗС Росії на окупованій частині України для нього є очевидним. У зв'язку з цим, він вважає, що Україна має право захищатись від зовнішньої агресії і у такій ситуації може розраховувати на допомогу США, включно із постачанням оборонної летальної зброї.

Курт ВОЛКЕР переконаний, що Росія за допомогою сили хотіла залишити Україну у сфері свого впливу, але вторгнення і окупація мали зворотній ефект, і росіяни отримали не те, що хотіли.

Дійсно, основною причиною російської агресії було прагнення України остаточно відірватись від колишньої метрополії і приєднатись до Західної цивілізації. І Володимир ПУТІН, і значна частина росіян мріють про відновлення Російської імперії, але вони не враховують те, що у XXI столітті світ став іншим. У сфері міжнародно-правових відносин уже діють інші принципи і правила, які є набагато ліберальнішими і демократичнішими, ніж ті, що були у минулому столітті. Саме тому будь-які спроби росіян зупинити плин часу і повернутись у минуле приречені на провал.

Сьогодні практично всі демократичні країни засуджують агресивну політику нашого північного сусіда, а введені ними санкції суттєво зменшують вагу Росії на міжнародній арені.

Тепер щодо ролі США та місії Курта ВОЛКЕРА у питанні вирішення українсько-російського конфлікту. Сучасний розклад політичних сил на міжнародній арені дає підстави стверджувати, що Сполучені Штати займають лідируючу позицію у світі і можуть суттєво впливати на будь-які процеси у сфері міжнародних відносин. Росія сьогодні не може конкурувати з Америкою ні у політичній, ні у економічній, ні у військовій сферах, і тому позиція США у питанні врегулювання українсько-російського конфлікту може бути вирішальною. Разом з тим варто зазначити, що Росія – ядерна держава, і вирішити проблему російської агресії проти України військовим шляхом (як це зробили Сполучені Штати у 1991-му році, коли Ірак напав на Кувейт) практично неможливо. Війна між ядерними державами може завершитись катастрофою світового масштабу. Отже, шляхи вирішення питання українсько-російського збройного протистояння потрібно шукати у політичній площині, і місія Курта ВОЛКЕРА полягає у тому, щоб допомогти політикам знайти взаємоприйнятні рішення і прискорити процес їх прийняття. Очевидно, що це досить складне завдання; тим більше, що Курт ВОЛКЕР не має досвіду спілкування з росіянами.

Очевидно, що будь-який дипломат має добре знати мову, історію і культуру країни, а також розуміти менталітет людей, з якими він веде переговори.

Також важливо наголосити на тому, що він має розуміти не лише менталітет вищих посадових осіб держави, а і всієї нації, оскільки поведінка будь-якого лідера країни (в тому числі і такого авторитарного як Володимир ПУТІН) у значній мірі залежить від громадської думки. В процесі переговорів потрібно враховувати те, що більшість росіян підтримує агресивну політику ПУТІНА по відношенню до України. Багато хто з них, навіть висловлює незадоволення тим, що російські танки до цього часу знаходяться у Луганську і Донецьку, а не у Тернополі чи Львові.

Звичайно, що уявлення більшості росіян про військовий потенціал і по-

літичну вагу Російської Федерації у світі далекі від реальності, але цей «кокос на глиняних ногах» володіє ядерною зброєю, і якщо він раптом упаде, то це може мати непередбачувані наслідки для всього світу. І цей факт, також потрібно брати до уваги.

Також слід врахувати те, що у 2018 році у Росії мають відбутись чергові президентські вибори. Очевидно, що Володимир ПУТІН буде робити все від нього залежне для того, щоб в очах своїх громадян виглядати сильним і впливовим політичним лідером світового масштабу. Тільки у цьому випадку він може розраховувати на перемогу і переобрання на наступний термін. Очевидно, що фактор президентських виборів буде суттєво впливати і на переговорний процес, і на його результати. Володимир ПУТІН добровільно прийме лише ті умови, які дадуть йому можливість зберегти обличчя і не виглядати переможеним в очах своїх виборців. Разом з тим, він не може не розуміти, що продовження війни має негативні наслідки і для самої Росії. Також він має розуміти те, що завоювати Україну шляхом військового вторгнення неможливо. У цій війні переможець не буде.

Наявність у Росії ядерної зброї не надає їй військової переваги, а розміщення на території України ядерних об'єктів (таких, як атомні електростанції) практично унеможливує розгортання між Україною і Росією повномасштабного збройного конфлікту. Саме це є поясненням того, чому українсько-російська війна не виходить за рамки конфлікту малої інтенсивності. І Україна, і Росія можуть використовувати свої збройні сили лише до певної міри. Повномасштабна війна між нашими країнами може завершитись термоядерною катастрофою і кінцем всієї земної цивілізації. Для того, щоб завершити цю війну, потрібно шукати компромісне рішення, яке буде влаштовувати всіх учасників цього конфлікту. Сьогодні уже стало зрозуміло, що переговорний процес у Мінську зайшов у глухий кут і не має жодної перспективи. Потрібні нові ідеї і нові люди, які зможуть їх реалізувати. Разом з тим, не варто переоцінювати роль дипломатів у переговорному процесі.

Олег БЕРЕЗЮК, Українське юридичне товариство, газета «День», 6 жовтня 2017 року

На міжнародному форумі в Канаді українська лікарка вперше розповіла про гендерні виклики війни на Донбасі

Одночасно з проведенням у Торонто «Ігор Нескорених», в яких вперше взяла участь команда ветеранів з України, в столиці Онтаріо, за участю більше тисячі делегатів та іноземних гостей, відбулася щорічна наукова конференція Канадського інституту дослідження здоров'я військовослужбовців та ветеранів (CIMVHR). Цього року в цьому високому міжнародному форумі вперше взяла офіційну участь жінка, лікар-науковець з України. Завдяки старанням канадсько-української благодійної організації вдруге в історії цієї конференції представник з України отримав право виступати з доповіддю на цьому поважному заході.

На цьогорічній чотириденній конференції сучасні українські реалії представила доктор медичних наук Олена БУРЛАКА, провідний науковий співробітник Інституту педіатрії, акушерства і гінекології Національної Академії Медичних наук України. Доктор БУРЛАКА є одночасно керівником програми «Захист здоров'я жінок-військовослужбовців України». Програма діє під егідою благодійної організації «Фонд підтримки України» (Ukraine Support Fund).

Тут слід згадати, що на уро-

Війна і здоров'я жінок

чистому відкритті конференції вітальне слово виголосив британський принц ГАРРІ, який наголосив на важливості праці лікарів та дослідників у розробці програм для фізичного та психологічного лікування комбатантів та інтеграції ветеранів у громадське суспільство. Завдяки старанням канадського громадського діяча, Лесі ШИМКО принц ГАРРІ особисто познайомився з доктором Оленою БУРЛАКОЮ і в розмові з нею висловив «подяку українським військовим лікаркам за їх відданість та хоробрість».

Наступного дня доктор БУРЛАКА представила учасникам конференції результати дослідної праці, яку вона провела в зоні військового конфлікту разом із доктором Олегом ЧАБАНОМ, завідувачем кафедри психосоматичної медицини і психотерапії при Національному медичному університеті (НМУ) імені БОГОМОЛЬЦЯ. Доповідь доктора БУРЛАКИ під назвою: «Взаємозв'язок між показниками ментального і репродуктивного здоров'я жінок-військових у зоні проведення АТО» мала неабиякий резонанс серед міжнародних науковців та представників міністерства оборони Канади та інших країн. Присутні відзначили актуальність негативних наслідків воєнного стресу, пов'язаних із перебуванням на

передовій і дізнались багато невідомих фактів про гендерний аспект війни на Донбасі. Українська армія – одна із найбільш фемінізованих армій світу, яка на 13% складається із жінок-військовослужбовців. Це один із найбільших показників серед європейських армій.

Із доповіді Доктора БУРЛАКИ присутні дізнались, що виражена гендерна різниця в реакції на бойовий стрес у військових в зоні АТО проявлялася у вигляді частішої психічної симптоматики у чоловіків у варіанті відкритого та усвідомленого переживання на противагу соматизованій симптоматиці у жінок, що переважно була пов'язана з репродуктивним здоров'ям. В результаті досліджень, проведених українськими фахівцями, виявилось, що жінки-військовослужбовці більш чутливі до факторів бойового стресу і мають більшу ймовірність розвитку посттравматичного стресового розладу та депресії. Порівняльна оцінка менструально-асоційованих порушень у жінок-військовослужбовців у зоні проведення АТО показала більш високі показники циклічних болей і кровотечі серед військових із симптомами посттравматичного стресового розладу. Отримані попередні дані про гендерно-специфічні особливості відпо-

віді на стрес вказують на необхідність міждисциплінарних підходів для діагностики та корекції порушень репродуктивного та ментального здоров'я серед військових жінок, які перебувають або повернулися із зони збройного конфлікту.

Ця доповідь корисна не лише в українському контексті, але і в ширшому розумінні проблем, з якими стикаються жінки, що проходять службу в «гарячих точках».

ДОВІДКА: Канадський інститут досліджень здоров'я військовослужбовців та ветеранів (CIMVHR) – новаторська організація, яка залучає наявні наукові ресурси та сприяє розвитку нових досліджень у сфері психологічного та фізичного здоров'я військових та ветеранів. Завдяки мережі академічних дослідників з усієї Канади

інститут співпрацює з 43 канадськими університетами, які досліджують медичні проблеми, пов'язані з військовими, ветеранами та їх родинами. Інститут виступає в якості каналу між академічним співтовариством, державними організаціями (наприклад, – Міністерством охорони здоров'я Канади), промисловістю та подібними міжнародними організаціями. Програма досліджень CIMVHR забезпечує сталість завдяки підвищенню рівня обізнаності громадськості та завдяки фінансуванню державного і приватного секторів. Кожного року тисячі дослідників (в тому числі – закордонних) беруть участь у конференції, присвяченій інноваціям у сфері охорони здоров'я ветеранів

Антон СЕСТРИЦІН, сайт газети «День», 9 жовтня 2017 року.

На світлинах: (на 1-й стор. – фото агентства Рейтер, розміщене за адресою <https://day.kyiv.ua/uk/article/polityka/koly-zakinchytysya-viyna>, а на 3-й стор. – за адресами: http://mediarnbo.org/wp-content/uploads/2016/10/14517411_10993193668106108970308977306286531_n-777x437.jpg https://i1.wp.com/www.korydor.in.ua/wp-content/087105_1628079847466044_1273284033186417714_o-e1449144727390.jpg)

До закінчення процесу децентралізації ще далеко

Про це у коментарі газеті *Сьогодні.UA* сказала директор Фонду «Демократичні ініціативи» ім. Ілька КУЧЕРІВА Ірина БЕКЕШКІНА.

«Це реформа, яка ніколи не закінчиться, тому що процеси децентралізації можуть тривати, вдосконалюватися, тобто це як з розвитком економіки. З іншого боку, головне в реформі децентралізації вже було зроблено. І наслідком є те, що були суттєво збільшені місцеві бюджети. Далі проходить об'єднання громад, відбуваються вибори, тобто процес триває», — каже Ірина БЕКЕШКІНА.

Що стосується настрою людей, то вони, в більшості своїй, підтримують реформу, але не зовсім задоволені тим, як вона виконується, розповіла Ірина БЕКЕШКІНА.

«Наші дослідження показали парадоксальні речі. З одного боку, люди підтримують реформу децентралізації і вважають, що дійсно потрібно більше питань вирішувати на місцях. З іншого боку, вони взагалі не задоволені тим, як це відбувається. Ті, хто вважають, що ситуація покращилася, бачать перш за все дороги, розвиток інфраструктури, ремонт шкіл. Але вважають, що нічого не змінилося, оскільки найбільш важливі для людей речі погіршилися. Погіршилося медичне обслуговування, можливості знайти роботу, тобто те, що стосується повсякденного життя. Тобто, якщо я бачу, що дорога стала кращою, але мені нема за що купити ліки, то очевидно, що я буду оцінювати це, виходячи зі свого життя», — коментує БЕКЕШКІНА.

На думку соціолога, акцент реформи децентралізації повинен бути перенесений на найбільш важливі для людей аспекти життя, тобто медицину, освіту тощо.

За даними соціологічного опитування Фонду «Демократичні ініціативи» ім. Ілька КУЧЕРІВА, за останні три роки рівень довіри до центральних органів влади суттєво впав і становить від 10 до 13%, натомість довіра до органів місцевого самоврядування зросла. Наприклад, якщо в 2015 р. довіру головам обласних центрів становила близько 30%, то зараз 45-50%.

Повний текст читайте на *Сьогодні.UA*

<http://dif.org.ua/article/do-zakinchennya-protsesu-detsentralizatsii-shche-daleko>

Ми надаємо можливість муніципалітетам створювати свою податкову базу, — ЗУБКО

Одним із найважливіших напрямків реформи є децентралізація лідерства. Громади потребують фахових і драйвових лідерів, які продовжать реформу децентралізації в активній фазі і поглиблюють її секторально. Про це наголосив Віце-прем'єр-міністр Міністерства регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій ЗУБКО у рамках Київського міжнародного економічного форуму.

«Ми запускаємо шляхи конкуренції між регіонами. Кожний регіон визначає власну стратегію економічного розвитку і залучення інвестицій. Важливий чинник — залучення і виховання кваліфікованих кадрів, здатних забезпечувати прибутки. Громади потребують ефективних регіональних лідерів, здатних забезпечити кваліфікований персонал, організувати базу для його підготовки на усіх рівнях — від вищої до професійно-технічної освіти. А зрештою, — створити у громадах інфраструктуру для життя, що спонукатиме молодь лишатися у громаді», — зауважив ЗУБКО.

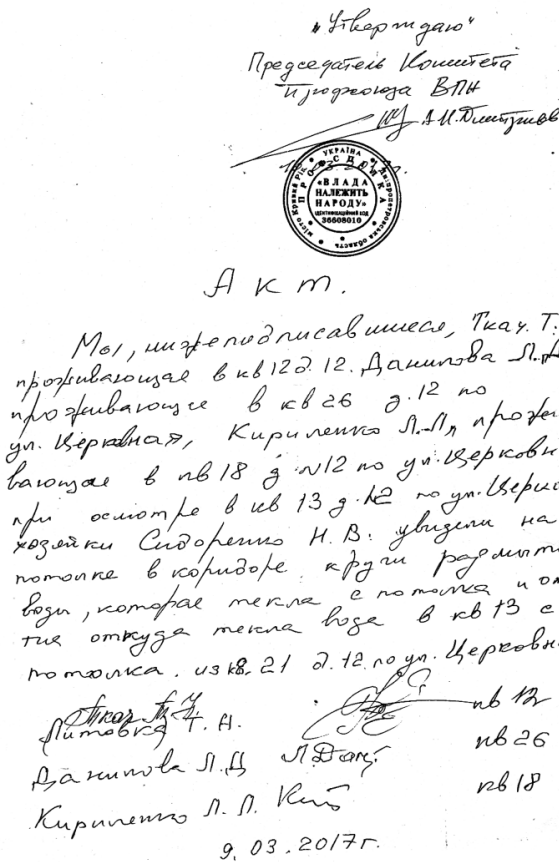
За його словами, державний бюджет-2018 складатимуть за проектно-цільовим принципом. «Цього року ми вже запропонували громадам складати короткострокові і середньострокові плани бюджетування. Даємо можливість місцевому самоврядуванню створювати свою податкову базу. Важливо планувати на 2-3 роки не тільки соціальну інфраструктуру, але й напрямки, які дозволять залучати інвестиції. Маємо приклади залучення інвесторів до співпраці, коли за рахунок ПДФО відновлюється інфраструктура цього ж підприємства — дороги, зовнішнє освітлення, школи, дитячі садочки тощо. Ідеться про договірні засади місцевої громади, її лідера та інвестора», — зазначив Геннадій ЗУБКО. За його словами, важливим питанням для громад є створення умов навчання та підвищення кваліфікації персоналу. «Якісного зростання зарплати не буде, поки на ринку праці не буде належної конкуренції за робочі руки між інвесторами. Маємо стимулювати розвиток людського потенціалу, збільшувати зарплати, аби зростали відрахування ПДФО у розвиток території», — наголосив урядовець.

На його думку, одним із найважливіших напрямків програми європейських коштів є інвестиції у розвиток людського потенціалу. «Маємо вкладати у людський потенціал, створюючи конкурентну боротьбу за якісний персонал. Відтак, будемо підтримувати програми кооперації областей, зокрема, на субрегіональному рівні. Це дозволить залучати інвестиції і показувати державі перспективні напрямки розвитку. Державні кошти, зокрема ДФРР та відповідних субвенцій, мають підтримувати не тільки базові сервіси, але і напрямки, що розвивають малий і середній бізнес», — зауважив ЗУБКО. Він назвав перспективним механізм надання грантової підтримки підприємствам, готовим організувати бізнес на територіях громад. «Мале і середнє підприємництво створить фундамент національної економіки і максимальну податкову базу громад», — зазначив Геннадій ЗУБКО.

Сайт «Децентралізація влади», 6 жовтня 2017 року

КОЛИ ПАРАСОЛЬКА НЕ ДОПОМАГАЄ, А СУСІДУ ЗГОРИ ВАШІ ПРОБЛЕМИ — «ДО ЛАМПОЧКИ»

ОДНА справа, коли ви потрапили десь на відкритому просторі під дощ, і зовсім інша, — коли вас із року в рік заливають водою згори безпосередньо у вашій квартирі, яку кожна людина справедливо вважає своїм прихистком і реальним захистом від різного роду лиха. Бо якщо від дощу можна захиститися, наприклад, за допомогою звичайнісінької парасольки, то від дій недобросовісного сусіда згори, який виступає в образі такого собі високоставленого водолія, парасолька вже не захищає.

Днями до нас у газету, скориставшись порадою керівництва профспілки «Влада належить народу», звернулася мешканка однієї з квартир будинку №12, що на вулиці Церковній у Центрально-міському районі, Наталя СИДОРЕНКО. Вона поінформувала, що після того, як сусід, що проживає поверхом вище над нею, з'єднав дві квартири в одну та провів недоброякісний за своїми наслідками стосовно своїх сусідів знизу ремонт, її помеш-

кання заливає водою. Учерегове це сталося й цього року вересня (на світлинах). А перед цим, — зокрема, 9 березня цього року, коли було складено акт, на якому серед підписантів є і голова комітету профспілки «Влада належить народу» Олександр ДМИТРИЄВ. В ньому, посеред іншого, зазначено (подаємо фотокопію акту і цитуємо його мовою оригіналу), що підписанти «увидели на потолке в коридоре круги размытой воды, которая текла с потолка и отверстие, откуда текла вода в кв. 13 с потолка из кв. 21 д. 12 по улице Церковной».

Пані СИДОРЕНКО також люб'язно приклала до своєї скарги на дії свого сусіда згори два акти обстеження технічного стану квартири №12: від 2 вересня та від 20 вересня цього року. І в одному з них (від 20 вересня) зазначено:

«При огляді кімнат мешканки кв. № 13, а саме: коридору та зали квартири, було встановлено, що у квартирі давно не виконувався ремонт Стіни та стелі у коридорі і зали вкриті старими шпалерами, які місцями відклеїлися або відсутні зовсім. Місцями на стелях маються старі жовті плями. На час огляду стель та стін вони були сухі, ніяких затікань не виявлено. Встановити причини постійних підтоплень, які періодично трапляються, як затверджує

мешканка кв. №13, не мається можливим, так як на час огляду ніяких поривів трубопроводів холодного водопостачання та центрального опалення не виявлено. ВИСНОВКИ комісійного обстеження: мешканцям квартир №13 та № 21 пропонується вирішити виниклі неодноразові конфлікти з питання постійних затоплень у квартирі №13 по вині мешканців квартири №21 між собою мирним шляхом або у судовому порядку».

Тож коли виявляється, що сусіду згори проблеми сусідів униз, — так би мовити, «до лампочки» й він не збирається вкласти кошти й остаточно розв'язати проблему, людині, яка скаржиться, варто справді звернутися до суду, аби той розставив усе, як мовиться, на свої місця. А про його рішення та наслідки (якщо проблему із періодичними підтопленнями не буде вирішено «мирним шляхом») ми повідомимо пізніше.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ДИВОБУД»

АКТ

обстеження технічного стану квартири за адресою вул. Церковна будинок № 12

2017 рік м.Кривий Ріг

Ми, що нижче підписалися, комісія у складі: Голова комісії: директор ТОВ «ДИВОБУД» Рудник Лариса Борисівна Члени комісії: технік Коротенко Юлія Сергіївна, слюсар-сантехнік Петроченко С.Ф., Русак С.Й.

склали цей акт про те, що «...» 2017 року в будинку № 12 на вул. (просп.бульв.) Церковна було проведено обстеження квартири № 13 у присутності мешканця вказаної квартири.

Будинок 3-х поверховий, 6-ті під'їзний, 18-ти квартирний, 1933 року забудови. Мешканка кв. № 13 Сидоренко Н.В. звернулася з заявою про обстеження стану стелі кімнати та коридору у її квартирі, які знаходяться у аварійному стані, як вона зазначає, з вини мешканців кв.№21 другого поверху, так як вони їх постійно підтоплюють.

При огляді кімнат мешканки квартири №13, а саме, коридору та зали квартири, було встановлено, що у квартирі давно не виконувався ремонт. Стіни та стелі у коридорі і зали квартири вкриті старими шпалерами, які місцями відклеїлися, або відсутні зовсім. Місцями на стелях маються старі жовті плями. На час огляду стель та стін вони були сухі, ніяких затікань не виявлено. Встановити причини постійних підтоплень, які періодично трапляються, як затверджує мешканка квартири №13, не мається можливим, так як на час огляду ніяких поривів трубопроводів холодного водопостачання та центрального опалення не виявлено.

Висновки комісійного обстеження:

Мешканцям квартир №13 та №21 пропонується вирішити виниклі неодноразові конфлікти з питання постійних затоплень у квартирі №13 по вині мешканців квартири №21 між собою мирним шляхом або у судовому порядку.

Голова комісії: *Лариса Русак*
Члени комісії: *Юлія Коротенко*, *Сергій Петроченко*, *С.Й. Русак*

С актом ознайошена, не согласна с ним таши улоффеншише актом, водко бешче по акту улоффеншише отделочни документи.

28.03.2017г

Сидоренко Н.В.

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник—ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідоцтво про державну реєстрацію № 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО,
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на місяць. Комп'ютерна верстка Л. Верьовка.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газету друкує офсетним способом КР «Криворізька друкарня» Криворізької міської ради 50050, м. Кривий Ріг, пр. Металургів, 28, тел. 90-63-35.
Обсяг - 1 друкований аркуш. Наклад - 1000 примірників. Замовлення № 2302.